

rens Kommission. Jeg maa udtale min skarpeste Beklagelse af, at Formanden ikke har fundet det rimeligt, at de 28 Menighedsraads Erklæringer er blevet aftrykt i den omtalte Betænkning, og jeg maa ligeledes finde den Maade, paa hvilken den højtærede Kirkeminister afgør Menighedsraadens Stilling, i høj Grad beklagelig, idet Kirkeministeren i sit Referat af de 28 Menighedsraads Erklæring siger, at det Spørgsmaal har ingen Betydning mere; dette Spørgsmaal er afgjort gennem den Beslutning, vi tog den 4. Oktober 1919.

Svarene fra Københavns Kommune finder jeg ganske betegnende. Man ser, hvorledes der i denne socialistisk farvede Kommunalbestyrelse, hvor Religion og Kirke altid hævdes som en Privatsag, er ført en kirkelig Drøftelse, og hvorledes man efter den har ment at kunne slutte sig til Mindretallets Forslag, medens man i Frederiksberg Kommune kun har taget Hensyn til den økonomiske Basis, hele Lovforslaget hviler paa, og derimod har overladt de kirkelige Spørgsmaal til den Kommission, som havde med Sagen at gøre, hvad jeg naturligvis maa finde meget mere tiltalende end det andet.

Jeg forstaaer og billiger de 17 Menighedsraads Stilling. De 28 Menighedsraads Stilling og Erklæring kender jeg ikke; men jeg glæder mig til at lære dem nærmere at kende i det Udvalg, der bliver nedsat.

Der er det at sige om Menighedsraadene med Hensyn til Gaveparagraffen, at Menighedsraadene er altid valgte i det Sogn og for det Sogn, hvortil de hører; men det er netop med Hensyn til dem i Menigheden, der ikke ønsker at være knyttede til Sognet, at der har været Divergens om, hvorvidt de skulde erlægge et Vederlag til en Præst, som de ikke føler kaldet for sig. Og der er jo det mærkværdige, at overfor Valgmenighederne i København og Frederiksberg, som dog ogsaa for nogen Del er afhængige af Kirkeministeriet og for nogen Del maa rette sig efter Statens Foranstaltninger, har man ikke voyet at kræve Offer- og Accidensafløsning. Man vil altsaa gennem dette Lovforslag søge at monopolisere Valgmenighedernes Stilling her i København og Frederiksberg.

Naar jeg trods alt kan slutte mig til denne Paragrafs Affattelse, er det, fordi den forbyder Vederlag for enhver kirkelig Handling, men ikke udelukker frivillige Gaver. Det har ikke været mig muligt at forme nogen Bestemmelse, der tydeligere end Paragraffen, som den her er formet,

fastslaar dette. Det viser sig jo, at naar Præsten er syg, strømmer der frivillige Gaver til hans Sygeseng, og der er dog vel ingen, der paa nogen Maade vover at rejse nogen Indvending derimod. Ved festlige Lejligheder indkommer der ikke alene kollektive Gaver, men ogsaa fra de enkelte frivillige Gaver til Præsterne. Det er givet, at det maa være tilladt. Den eneste Frygt, der kunde være for at hævde Tilladeligheden af Ydelsen af frivillige Gaver, maa baseres paa, at Frivilligheden kunde blive coutumemæssig. Men hertil er at sige, at saa længe Højtidsofferet, som var et rent retligt Tilgodehavende for Præsten, eksisterede, var der ikke mindre end ni Tiendedele indenfor Menighederne, som oversaa, at Højtidsofferet havde denne Karakter. Naar man ser, at en saa stor Gruppe af Befolkningen ganske overser deres juridiske Forpligtelser, tror jeg ikke, der er særlig Fare for, at Frivillighedsprincippet skulde blive misbrugt.

Det andet principielle Spørgsmaal, jeg ønsker at omtale, er Lovforslagets Indvirkning paa det frivillige kirkelige Arbejde i København. Jeg har alt omtalt de frivillige Kor. Men det smukkeste Resultat af det frivillige Arbejde er det, som er fremkommet paa Frederiksberg gennem en enkelt Mands Arbejde ved Rejsningen af den ene Kirke efter den anden og her i København ved enkelte Personers Arbejde, støttet af Stat og Kommune, men størst og kraftigst ved hele den københavnske Kirkefonds Arbejde. Af Københavns 45 Kirker ejer Kirkefonden i Øjeblikket de 24, og 48 Præster arbejder i Tilknytning til Kirkefonden, saaledes at disse enten er ansatte ved en af Fondens Kirker eller faar deres Løn helt eller delvis fra denne. Kirkefondens store frivillige Arbejde gennem de sidste 30 Aar fremgaar blandt andet af den kolossale Formue, den har erhvervet sig; denne er paa ikke mindre end 2 919 000 Kr., og Aarsregnskabet for 1918 balancerede med 355 000 Kr. Vil man se et andet Billede paa den Frivillighed, som har udfoldet sig til Bedste for den københavnske Kirkefond, bør man se paa Resultatet af den Indsamling, der finder Sted hele Landet over, og som ogsaa den ærede Ordfører for det radikale Parti gjorde opmærksom paa. Det viser sig, at de frivillige Bidrag til den københavnske Kirkefond ved en Kollekt paa en enkelt Helligdag i Aaret er vokset fra 28 000 Kr. i 1910 til 122 000 Kr. paa den sidste Helligdag, da en saadan Kollekt fandt Sted. Som det tredje